

Dosarul nr. 2ra-408/23

2-219089496-01-2ra-20032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. Sv. Vîșcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

14 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Tamara Chișca-Doneva

Aliona Miron

Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Țîgai Iuri,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Țîgai Iuri împotriva
Societății Comerciale „Lautra Anglo” Sotate cu Răspundere Limitată cu privire la
încasarea salariului restant și repararea prejudiciului și

la cererea reconvențională depusă de Sotatea Comercială „Lautra Anglo”
Sotate cu Răspundere Limitată împotriva lui Țîgai Iuri, intervenienți accesorii
Întreprinderea Individuală „Stanciu Alexandr”, Întreprinderea Individuală „Barladean
Olga”, Cuznețov Fiodor, Întreprinderea Individuală „Mihailov”, Întreprinderea
Individuală „Cuflina”, Întreprinderea Individuală „Capaclî M”, Întreprinderea
Individuală „Aidin Stanciu”, Sotatea cu Răspundere Limitată „Capsangrup”,
Sotatea cu Răspundere Limitată „Repost-Com”, Sotatea cu Răspundere Limitată
„Rost-Nast-Confort” cu privire la repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de Țîgai Iuri și apelul incident depus de către reprezentantul
Societății Comerciale „Lautra Anglo” Sotate cu Răspundere Limitată, avocatul
Ghenadie Tatarciuc, și a fost menținută hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La data de 12 ianuarie 2018, Țîgai Iuri a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SC „Lautra Anglo” SRL cu privire la încasarea salariului restant pentru
perioada de 01 septembrie 2014 până la 14 august 2017, în mărime de 92 630 de lei și
a compensației pentru întârzierea achitării salariului în cuantum de 12 000 de lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a activat în cadrul SC „Lautra

Angro” SRL în calitate de agent comercial, începând cu data de 01 septembrie 2014 până la 14 august 2017, după care a depus cerere de demisie, solicitând remiterea în adresa sa a carnetului de muncă.

Țîgai Iuri a menționat că, prin cererea prealabilă a solicitat pârâtului achitarea tuturor plăților salariale convenite, ca răspuns i s-a comunicat că ultimul nu a recepționat nici o cerere de demisie din partea reclamantului și eliberarea carnetului de muncă.

Reclamantul a declarat că în perioada de la 01 septembrie 2014 și până la 14 august 2017, nu i-a fost achitat salariu și indemnizația de concediu prevăzută de Codul muncii, iar dat fiind faptul, că nu a primit carnetul de muncă nu are posibilitatea de a fi încadrat oficial în câmpul muncii.

Pe parcursul examinării cauzei, Țîgai Iuri a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând suplimentar, încasarea din contul SC „Lautra Angro” SRL a prejudiciului moral și material în sumă de 175 070 de lei (vol. I, f.d. 45-46, 240-241).

La data de 29 martie 2018 SC „Lautra Angro” SRL a depus cerere reconvențională, solicitând încasarea de la Țîgai Iuri a prejudiciului material în sumă de 99 378,71 de lei, restituirea bonurilor de plată eliberate de către agenți economici cu care a conlucrat salariatul Țîgai Iuri și transmiterea către angajator a sumelor bănești în mărimile reținute de salariat, restituirea telefonului mobil de serviciu care asigura comunicarea cu clienții, restituirea cartelei de alimentare auto și a cartelei corporative.

În motivarea acțiunii reconvenționale SC „Lautra Angro” SRL a indicat că la data de 13 decembrie 2017, a recepționat o cerere prealabilă, privind achitarea datoriei la salariu, pentru perioada de activitate 01 septembrie 2014 - 14 august 2017, în sumă totală de 92 630 de lei, încasarea unei compensații bănești pentru încălcarea termenului de achitare a salariului în mărime de 8 333 de lei precum și expedierea prin Poșta Moldovei a carnetului salariatului Țîgai Iuri la domiciliul acestuia.

A menționat că la demersul în cauză, administrația SC „Lautra Angro” SRL a întocmit un răspuns în scris la cererea salariatului Țîgai Iuri nr. 30-12/2017 din 14 decembrie 2017, conform căruia l-a invitat pe Țîgai Iuri la oficiul angajatorului, pentru a preda bonuri de plată, telefonul mobil de serviciu, care asigura comunicarea cu clienții, cartela de alimentare și cartela corporativă.

SC „Lautra Angro” SRL a notat că salariatul Țîgai Iuri a neglijat răspunsul angajatorului, ca urmare această activitate a salariatului a condus la crearea unei comisii, privind ancheta de serviciu, pentru stabilirea mărimii prejudiciului material pricinuit și a cauzelor apariției lui. Această obligație este o condiție indispensabilă pentru emiterea ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii), privind repararea prejudiciului material de către salariatul în cauză, care rezultă din prevederile art. 342 din Codul muncii.

A accentuat că la 10 februarie 2015 între SC „Lautra Angro” SRL și Țîgai Iuri a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 23-02/15, ultimul fiind angajat prin transfer de la „Repost Corn” SRL, în calitate de agent de comerț, fiind emis Ordinul de încadrare nr. 07-02/15. Ca urmare, din aceste considerente se combat afirmațiile salariatului Țîgai Iuri precum că a activat la SC „Lautra Angro” SRL din 01 septembrie 2014, or, această declarație nu este susținută de vreo probă concludentă.

Totodată a subliniat că conform punctului 2.1 din Contractul de răspundere materială individuală deplină a salariatului Țigai Iuri nr. 23-02/15 din 10 februarie 2015, ultimul își asumă răspunderea materială individuală deplină pentru neasigurarea integrității valorilor transmise lui de către Angajator și anume PC POCKET în valoare de 450 dolari SUA, precum și pentru documente de strictă evidență necesare pentru activitatea salariatului Țigai Iuri. Bunurile date au fost încredințate salariatului Țigai Iuri, dar în același timp este proprietatea Angajatorului și figurează la balanța acestuia, adică constituie obiecte ale patrimoniului societății.

A afirmat că salariatul Țigai Iuri în argumentele sale, însă, nu face nici o referință la aceste obiecte și nu are intenția să le returneze, ignorând astfel, prevederile importante ale contractului de răspundere materială deplină dar și prevederile art. 333, 338 și 339 din Codul muncii.

SC „Lautra Anglo” SRL consideră că în situația dată Țigai Iuri nu a respectat prevederile contractului, ignorând prevederile punctelor 2.1.3. și 2.1.4. ale Contractului de răspundere materială individuală deplină a salariatului Țigai Iuri nr. 23-02/15 din 10 februarie 2015, privind ținerea evidenței, întocmirea și prezentarea, în modul stabilit, dărilor de seamă financiar-materiale și alte dări de seamă cu privire la circulația și soldurile valorilor ce i-au fost transferate precum și să participe la efectuarea inventarierii, reviziei, altor controale asupra integrității valorilor ce i-au fost transmise.

Prin răspunsul nr. 30-12/2017 din 14 decembrie 2017, la cererea prealabilă a salariatului Țigai Iuri a încercat să medieze acest conflict individual de muncă conform normelor art. 343 din Codul muncii, însă, salariatul Țigai Iuri nu a întreprins nici o măsură în vederea soluționării conflictului, iar propunerea Angajatorului de a aplană un eventual conflict de muncă s-a soldat cu lipsa intenției de a conveni condițiile demisionării sale, reieșind din prevederile Contractului de răspundere materială individuală deplină a salariatului Țigai Iuri nr. 23-02/15 din 10 februarie 2015 și prevederile Contractului individual de muncă.

Pe parcursul examinării cauzei SC „Lautra Anglo” SRL a depus o cerere de concretizare a pretențiilor din acțiunea reconvențională, solicitând încasarea prejudiciului material în sumă de 99 378,71 de lei, obligarea restituirii bonurilor de plată eliberate de către agenți economici cu care a conlucrat salariatul Țigai Iuri în valoare totală de 99 378,71 de lei, reținute de salariat și obținute din activitatea de agent de comerț cu alți agenți economici.

Prin încheierea protocoară din 06 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 67 din Codul de procedură civilă, s-au introdus în proces în calitate de intervenienți accesorii: Î.I. „Barladean Olga”, Î.I. „Cuznețov Fiodor”, Î.I. „Mihailov”, Î.I. „Cuflina P”, Î.I. „Capacli M”, Î.I. „Aidin Stanciu”, SRL „Capsangroup”, SRL „Rost-Nast-Comfort”, SRL „Nast-Confort” (Vol. II, f. d. 10-11).

Prin hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea inițială și s-a încasat de la SC „Lautra Anglo” SRL în beneficiul lui Țigai Iuri restanțele salariale și compensația pentru concediile de odihnă anuale nefolosite în sumă totală de 34 704,63 de lei.

Solicitarea de încasare a restanțelor salariale în sumă de 57 925, 37 de lei și a

compensației de întârziere în mărime de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, în mărime de 175 070 de lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de SC „Lautra Anglo” SRL împotriva lui Țîgai Iuri, intervenienți accesorii ÎI „Stanciu Alexandr”, ÎI „Barladean Olga”, Cuznețov Fiodor, ÎI „Mihailov”, ÎI „Cuflina”, ÎI „Capacli M”, ÎI „Aidin Stanciu”, SRL „Capsangrup”, SRL „Repost-Com”, SRL „Rost-Nast-Confort” cu privire la repararea prejudiciului material, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 20 decembrie 2021 Țîgai Iuri a declarat apel împotriva hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 20 septembrie 2022, reprezentantul SC „Lautra Anglo” SRL, avocatul Ghenadie Tatarciuc, a depus apel incident, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru instanțe și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea depusă de Țîgai Iuri să fie respinsă integral și admisă cererea reconvențională.

Prin decizia din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Țîgai Iuri și apelul incident depus de către reprezentantul SC „Lautra Anglo” SRL, avocatul Ghenadie Tatarciuc, și a fost menținută hotărârea din 22 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că SC „Lautra Anglo” SRL nu și-a onorat obligațiile contractuale de achitare a salariului lui Țîgai Iuri pentru munca efectiv prestată (lucrată), în perioada 10 februarie 2015 – 30 august 2017, și care conform tabelelor de evidență a folosirii timpului de muncă a constituit 4 ore pe zi (f.d. V.II f.d. 71-105), fapt confirmat prin extrasele din contabilitatea întreprinderii angajatoare, care atestă că salariatul nu a primit salariu calculat pentru anul 2015- în sumă de 11 365 de lei, anul 2016- în sumă de 13 160 de lei, anul 2017 - în sumă de 7 925 de lei, concediul nefolosit – 2 253, 72 de lei, iar în total suma de 34 704, 63 de lei, or, pârâtul nu a prezentat borderourile de plată cu semnătura reclamantului care ar atesta contrariu.

Instanța de apel a indicat că instanța de fond just a dispus încasarea de la SC „Lautra Anglo” SRL în beneficiul lui Țîgai Iuri, restanțele salariale și compensația pentru concediile de odihnă anuale nefolosite în sumă totală de 34 704,63 de lei, iar în partea sumelor ce exced suma încasată, pretențiile reclamantului corect au fost respinse, ca neîntemeiate și lipsite de suport probator.

Astfel, a reținut ca fiind justă concluzia instanței de fond referitor la netemeinicia pretenției lui Țîgai Iuri cu privire la încasarea compensației de întârziere în mărime de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, în mărime de 175 070 de lei, deoarece după încetarea relațiilor de muncă, ultimul nu s-a mai prezentat la sediul SC „Lautra Anglo” SRL, respectiv reținerea achitării lui Țîgai Iuri a salariului și indemnizației de concediu nu-i poate fi imputată angajatorului.

În asemenea circumstanțe instanța de apel a respins ca neîntemeiate afirmațiile expuse în cererea de apel depusă de Țîgai Iuri referitor la faptul că instanța de fond nu

a luat în considerație că, conform pct. 6.2. din contractul individual de muncă nr. 23-02/15 din 10 februarie 2015, regimul de muncă luni-vineri între orele 9.00-18.00, însă 8 ore pe zi, or potrivit contractului individual de muncă și acordurilor încheiate între părți, remunerarea se efectuează conform orelor efectiv lucrate, iar conform tabelelor de evidență a folosirii timpului de muncă a constituit 4 ore pe zi (f.d. V.II f.d. 71-105), fapt care nu a fost negat și contestat de către Țigai Iuri.

Instanța de apel a respins ca fiind declarative și lipsite de suport probator, și argumentele referitor la faptul că probatoriul prezentat în susținerea acțiunii reclamantului, atestă într-o manieră clară temeinicia ei care nu au fost combătute de pârât prin argumente plauzibile și probe pertinente, concludente și admisibile or, borderoul de plată nu a fost semnat de salariatul Țigai Iurii și nici de angajator, deoarece materialele cauzei atestă faptul începerii raporturilor de muncă din data de 10 februarie 2015 și nu de la 01 septembrie 2014 așa cum invocă acesta.

Cu referire la acțiunea reconvențională instanța de apel a considerat că în lipsa unui suport probatoriu concludent, care ar demonstra fără echivoc cele invocate de reclamantul pe cererea reconvențională în cadrul acțiunii, pretențiile acestuia în sensul formulat nu sunt pasibile admiterii.

La data de 27 februarie 2023 Țigai Iuri a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală.

A menționat că instanța de apel neîntemeiat a concluzionat asupra temeiniciei cerinței privind încasarea de la SC „Lautra Angro” SRL în beneficiul lui Țigai Iuri a restanțelor salariale și compensației pentru concediile de odihnă anuale nefolosite în sumă totală de 34 704,63 de lei, iar în partea sumelor ce excedă suma încasată, cerințele sale au fost respinse ca neîntemeiate și lipsite de suport probator. Or, probatoriul prezentat nu conține elemente esențiale ale unui act contabil/fiscal în scopul confirmării achitării în beneficiul recurentului a salariului pentru activitatea de muncă, raționamentele respective fiind susținute și de Inspectoratul de Stat al Muncii în răspunsul său.

A notat că atât cererea de demisie cu solicitările aferente cât și cererea prealabilă au fost recepționate de angajator, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 13 decembrie 2022.

Materialele cauzei atestă că la 26 ianuarie 2023, decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresele poștale și electronice ale Î.I. „Barladean Olga”, Î.I. „Cuznețov Fiodor”, Î.I. „Mihailov”, Î.I. „Cuflina P”, Î.I. „Capaclî M”, Î.I. „Aidin Stanciu”, SRL „Capsangroup”, SRL „Rost-Nast-Comfort”, SRL „Nast-Confort”, SC

„Lautra Angro” SRL, Țigai Iuri, precum și ale reprezentanților acestora (f.d. 24-verso, vol. III).

Astfel, recursul, declarat la de 27 februarie 2023 de către Țigai Iuri, este în termen.

La 20 martie 2023, copia recursului declarat de Țigai Iuri a fost expediată în adresa participanților la proces (f.d. 30, volumul III), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Până la examinarea cauzei, nu a fost depusă referință la cererea de recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Țigai Iuri, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Țigai Iuri, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Țigai Iuri, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Țigai Iuri, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Aliona Miron

Mariana Pitic